PLACCAET

Des Coninck van Engelandt/nopende het bannissement der Jesuiten/ Priesters/ ende alle Pausche Gheestelijcke personen/ uyt het Coninckrijcke van Enghelandt.

Overgheset uyt den Enghelsche in onse Nederlantsche tale.

Nae de Copye
Ghedruckt tot Londen by Robert Barker/
Drucker der Coninclicker Majesteyt van Enghelandt. Anno 1604.

Door den Coninck.

NAer dat wy eenighe maenden toeghebracht hadden int ordine
ren der politycke affairen deses Conincrycx/so deden wy oock
oulancx geen cleynen arbeydt/om sekere oneenicheden te slech
ten/welcke wy ghevonden hebben onder onse Gheestelijckheyt/
nopende de wijsen ende Ceremonien hier voormaels bevesticht in dese
Ghemeynte van Enghelant; Welcke Ceremonien wy hebben gebracht
tot sulck een oorden ende forme dat wy niet en twijfelen oft een yeder
Gheest ghelept zijnde alleen met Godsalicheyt ende niet met humeuren/
sal daer mede te vreden zijn/in welcker saecken handelinghe wy genoech
ghespeurt hebben dat een grooter besmettinghe als uyt die lichte onee-
nicheden soude connen spruyten/was voor de handt door persoonen die
ghemeyne vyanden zijn van dese beyde partijen/ te weten een groot ghe-
tal van Priesters/ Seminarischen ende Jesuyten in dit Coninckrijck
swermende/soo van die ghene die voor onse coemste aen dese Croone/als
oock van de ghene die daer na hier ghecomen zijn/ oeffenende haer amp-
ten ende Professien met grooter vrijheydt dan sy in voorighe tyden heb-
ben derven doen/eensdeels op een ydele hoope van veranderinge in saken
der Religie (welcke nochtans wy noyt hebben ghemeynt/noch yemands
oorsake ghegeven te verwachten) ende eensdeels sich verlatende op ons
alghemeyn Pardoen/ vergunt nae de oude costuyme van onse Voorsa-
ten in onse Croonnghe/van misdaden gepasseert ten dagen van de over-
leden Coninginne: Welck Pardoen veel van de voorseyde Priesters ge-
creghen hebben onder onse groote Seghel/ ende daer mede sich vry hou-
dende van de perijckelen der Wetten/sy met groote stoutichept pleghen
alle Officien haerder Professie als Misse te doen/ ende onse Ondersaten
af te trecken van de bevestichde Religie/ desgelijcx haer versoenende met
de Roomsche Kercke/ende consequentelijck haer vervoerende vande op-
rechte persuasie/welcke alle Ondersaten behooren te hebben van wegen
haren schuldigen plicht ende ghehoorsaemheyt aen ons. Derhalven na-
demael voorsichtelijck haer volck te behouden van ghecorrumpeert te
zijn in de Religie/Godsalicheyt ende gehoorsaemheyt/en is niet het min-
ste deel eens Coninclijcken ampts/ so achten wy ons selven verobligeert
te zijn/soo in de conscientie als in de wijsheyt alle goede middelen te ghe-
bruycken om onse Ondersaten te behouden van de besmettinghe der su-
perstitieuse meyningen in het stuck der Religie/ welcke meyninghen zijn
niet alleen haer eyghen sielen verderfelijck/maer oock een rechte wech eñ
middel om haren schuldighen plicht ende ghetrouheydt te corrumpe-
ren/ tywelck en can door gheen middel beter te weghe ghebracht werden/
dan met afjagen van haer haerder Dienaren eñ instrumenten van sulcke
infectie/ welcke zijn de Priesters van alle soorten in vreemde Landen
ghemaeckt/ en verboden door de authoriteyt der Wetten deses Landts:
Van de welcke Priesters/ Wy hebben derhalven goet gevondẽ te publi-
ceren dese openbaer verclaringhe van onse wille.

Soo ist dan dat alsoo/daer zijn in dit Coninckrijck verscheyden soor-

ten

ken van Priesters/eenighe in ghevanckenisse/ andere op hare vrije voet/
ende van beyder soorte sommighe die onse Pardoen ghecreghen hebben
onder onse groote Seghel / ende sommighe die gheen sulck Pardoen en
hebben: Item eenighe die hier gheweest zijn voor onse comste aen dese
Croon/andere die hier namaels ghecomen zijn: aengaende de ghene die
in ghevanckenisse ligghen/wy hebben order inghestelt dat sy sullen ghe-
scheept werden aen een bequame Haven/ende uyt het Landt ghesonden
soo haestelijck als het moghelijck is/met bevel wederom niet te comen in
eenich deel van onse Dominie/ sonder oorlof van ons ghecreghen/ op de
pene ende perijckel van de Wetten die alreede teghen haer gemaect zijn.
Ende soo veel de andere belangt/ofte sy hebben onse Pardoen vercregen
ofte niet(van welcke Pardoen wy laten haer ende alle onse Onderdanen
weten/dat nademael de selve sich verstrect alleen tot die misdaden welc-
ke voor de doodt der overleden Conninginne begaen zijn gheweest / soo en
bevrijtse gheen Priester van het perijckel des Wets/ om syn toevinge
alhier sedert onse successie tot de Croone / boven den tijdt in dit Placcaet
ghestelt.) Wy bevelen ende begeeren alle soorten van Jesuyten/ Semi-
narischen ende andere Priesters/hoedanich dat sy moghen wesen/die ge-
maeckt zijn gheweest door eenich autoriteyt / verboden met de Wetten
deses Coninckrijcx: Dat sy voor den 19. dach Marti naestcomende/
wijcken uyt ons Coninckrijck ende Dominie. Ende tot dien eynde salt
gheoorlost wesen alle Officieren van onse Havenen/ de voorseyde Prie-
sters te laten passeren nae uytheemsche Landen/daer sy begeeren te wie-
sen/tusschen desen tegenwoordighen dach/ende de voorseyde 19. Marti/
vermanende ende versekerende alle sulcke Jesuiten/ Seminarischen en
Priesters/van wat soort dat sy moghen wesen / dat by aldien yemandt
van haer nae den voorschreven 19. dach sal gevonden werden binnen dit
Coninckrijck ofte eenige van onse Dominien/ dat sy sullen moeten lyden
de pene der Wetten welcke hier voormaels ghemaeckt zijn tegen haer/
sonder hope van eenich faveur ofte Remissie van ons.

Hier over wy bevelen ende gebieden alle Eerts-Bisschoppen / Lieu-
tenanten/ende alle andere onse Officiers en Bevel-hebbers/ dat sy neer-
stelijck toesien ende met alle vlijt haer devoyr doen/ nae den voorseyden
19. Martij/ om te ontdecken ende apprehenderen alle Priesters die hier
sullen gheblevẽ zijn teghen dese onse verclaringhe/ welcke verclaringhe/
alhoewelse mischien sal schijnen te beduyden eẽ grooter strengicheyt te-
gen die soorte van onsen Ondersaten/ welck verschillende in haer profes-
sie van de Religie alhier bevesticht/hen selven Catholijcken noemen/dan
onse sachtmoedicheyt teghens haer tot noch toe heeft oorsake ghegeven
om te verwachten: Nochtans en twijfelẽ wy niet/so wanneer men over-
legghen wil sonder partyschap/ wat oorsaken ons beweecht hebben dese
voorsichticheyt te gebruyckẽ tegen de voorseyde Jesuitẽ/Seminarischẽ
en Priesters/alle menschẽ sullen ons hier inne gelijc geven. Want wiẽ is
het onbekent in wat perijckel onse persone en Coninckrijc bycans getroc-
ken is geweest over eenige Maendẽ/ door een Conspiratie eerst gepraer-
tiseert door duysdanige personen/die welcke eenighe Luyden verwonnen

hebbende

hebbende/belooft hadden groote menichte van anderen te bewegẽ/de sel-
ve conspiratie te vorderen / door haer persuasien eñ ingheven gefondeert
zijnde/principalijck op de conscientie ende Religie/welcke sake als andere
Princen sullen behoorlijck overlept hebben / soo versekeren wp ons sel-
ven/dat sp geensints oordelen sullen dat dese veranderinghe ghesproten
sp upt eenige alteratie van affecten / nu meer verbittert spnde dan te vo-
rē/ maer upt nootsakelijcke voorsichtichept/om de perijckelē voor te co-
men/die welcke andersins niet souden connen ghemijt werden. Aenghe-
sien der Priesteren absolute submissie aen vreemde Jurisdictie als sp eerst
gheordonneert werden/latet den Coningen sulcke een conditioneel auto-
ritept door haer Onderdanen / als dat de selfde macht door welcke sp
Priesters ghemaeckt zijn/mach ontbinden(nae ghelieste) de alderstercste
bandt van ghetrouhept ende liefde/tusschen den Coninc ende zijn Volc.
Onder welcke uptheemsche Potentaten/ hoe wel wp bekennen ons sel-
ven personelijcken so ghehouden te wesen aen den Bisschop van Romen
om zijn gonstighe diensten ende private affectie teghen ons in veel We-
reltsche saken/als dat wp sullen altijt gereet zijn de selve aen hem te ver-
dienen(als Bisschop van Romen/in staet ende conditie van een Prince)
maer nochtans als wp sien ende mercken de costume ende de ghepreten-
deert Recht van die stoel/soo en hebben wp geen redenen te mepnen dat
Princen van onse Religie eñ Professie hebben te verwachten eenich ver-
sekerthept van haren staet/ten sp datmē verwillicht door intercessie van
andere Christen Princen/dat een goede Orden sp inghestelt (door een ge-
mepn vrye Concilie wettelijck gheroepen)om alle wortelen van perijcke-
len ende jalousien upt te roepen/welcke ghesproten zijn oorsake van Re-
ligie/soo tusschen Princen ende Princen/als tusschen Princen ende hare
Ondersaten/ende om te doen blijcken ende bewijsen dat gheen staet ofte
Potentaet macht heeft te disponeren Wereltsche Coninckrijcken ende
Monarchien/ofte te ontbinden de Ondersaten van ghehoorsaemhept
aen haer wettelijcke Princen/in welcke actie der liefde te volbrenghen:
daer is geen Prince ter Werelt/de welcke sich sal ghereeder laten vinden/
dan wp/jae oock tot het uperste van onse macht toe/ende dat niet alleen
upt een particulier begheerte vreetsamelijck te leven met andere Prin-
sen ende Vorsten des Christendoms/maer om dat sulcke een stant-
vastighe vrientschap mach door een vereeninghe in dese Reli-
gie bevestight zijn/onder Christen Princen/de welcke
ons noch versterckken om den gemepn vpant
teghen te staen/te eeren.

Ghedaen in onse Palleys van *VVest-munster* den 22. Februari, in
het eerste Iaer onses Coninckrijcx van Enghelant, Vranck-
rijck ende Yrlant, ende Schotlant de seven ende dertichste.

God beware den Coninck.

